

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

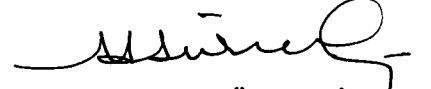
Sayı	98	Konu: Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu B, D1 ve D Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu C1 ve C Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu F Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu M, A1, A2, A ve B1 Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı ve Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Römorklu Araçlar (BE, C1E, CE, D1E ve DE Sınıfı) Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı
Tarih	10/12/2015	
Kurulda Gör. Tarihi	08/12/2015	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı	04/06/2013 - 50	

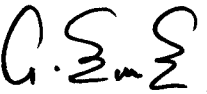
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 01/12/2015 tarihli ve 32501511- 410.02-E.12364580 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu B, D1 ve D Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu C1 ve C Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu F Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu M, A1, A2, A ve B1 Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı ve Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Römorklu Araçlar (BE, C1E, CE, D1E ve DE Sınıfı) Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programının ekli örneklerine göre uygulanması,

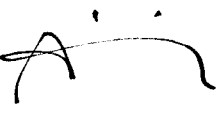
Kurulumuzun 04/06/2013 tarihli ve 50 sayılı kararıyla kabul edilen Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu "A1, A2 ve H(Motosiklet)", "B, C, E ve H(Otomobil)", "D", "F" ve "Römorklu Araçlar" sınıfı direksiyon derslerine ait programların uygulamadan kaldırılması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Dr. Fatma Elif KILINÇ
ÜYE

Kâmil YEŞİL
ÜYE

Dr. Mehmet SÜRMELE
ÜYE

Doç. Dr. Güray KIRPIK
ÜYE

Dr. İbrahim DEMİRCİ
ÜYE

Doç. Dr. Hatice YILDIZ
ÜYE

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Kurul Başkan V.

UYGUNDUR
.../12/2015

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü

Sayı : 32501511-410.02-E.12364580
Konu : Taslak Direksiyon Dersi
Öğretim Programları

01.12.2015

TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30/11/2015 tarihli ve 79031618-410.02-E.12277506 sayılı yazı.

Özel motorlu taşıt sürücülere kurslarında uygulanmak üzere hazırlanan taslak direksiyon dersi öğretim programlarına ilişkin ilgi yazı ve ekleri incelenmiştir.

İlgi yazıda belirtilen hususlar düzeltilerek hazırlanan taslak direksiyon eğitimi dersi öğretim programları ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yusuf OKUMUŞ
Genel Müdür V.

EK: 1- Program Taslakları

KURUMUN ADI :

KURUMUN ADRESİ :

KURUCUNUN ADI :

PROGRAMIN ADI : Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu B, D1 ve D Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI: Programın dayanağını; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan yönetmelikler oluşturmaktadır.

PROGRAMIN SEVİYESİ : 2198 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sürücü belgesi sınıfına göre belirtilen eğitim düzeyi ve yaş seviyesidir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile kursiyerlerden;

1. Araçlarını tanımaları ve sürmeye başlamadan önce yapılması gereken hazırlıkları uygulamaları,
2. Araçlarını sürebilmek için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanmaları,
3. Araçlarını sürerken trafik kurallarına uymalarının gerekliliğine inanmaları ve bu kurallara uymaları,
4. Trafik işaret, levha ve işaretçilerine uyararak, hem kendilerinin hem de çevrelerinin trafik güvenliğini sağlamaları,
5. Değişik hava koşullarına ve yol durumuna göre araç sürerken dikkat edilmesi gereken hususları uygulayarak can ve mal güvenliğini korumaları,
6. Aracı ekonomik kullanmaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Giriş koşulu olarak Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen deneyim bakımından kursiyerin sahip olması gereken sürücü belgeleri aranır.
2. Motorlu taşıt sürücüleri kursu direksiyon eğitimi dersi öğretiminde uygulanacak olan bu program, üç ana konudan oluşmaktadır.

M

TS

- B sınıfı direksiyon eğitimi; ilk konu 2 ders saati, ikinci konu 10 ders saati, üçüncü konu ise 2 ders saati olmak üzere toplam 14 ders saatidir.
  - D1 sınıfı direksiyon eğitimi; ilk konu 1 ders saati, ikinci konu 5 ders saati, üçüncü konu ise 1 ders saati olmak üzere toplam 7 ders saatidir.
  - D sınıfı direksiyon eğitimi; ilk konu 2 ders saati, ikinci konu 10 ders saati, üçüncü konu ise 2 ders saati olmak üzere toplam 14 ders saatidir.
3. Öğrenme öğretme sürecinde; gösteri (demonstrasyon), gösterip-yaptırma, soru cevap, tartışma, örnek olay, grupla çalışma, anlatma, gezi gözlem, beyin fırtınası, benzetim (simülasyon) vb. yöntem ve teknikler kullanılarak uygulamalar araç üzerinde yaptırılmalıdır.
  4. Öğrenme öğretme sürecinde kursiyerlerden dönütler alınarak, gerekli düzeltmeler yapılmalı konuların tam öğrenilmesi sağlanmalıdır.
  5. Direksiyon eğitiminin tamamı sınıfına uygun araçla kursiyere fiilen araç kullanılarak yaptırılmalıdır.
  6. Üçüncü konunun uygulamasında iklim şartları (kar, yağış, sis vb.) müsait değil ise bu konu için ayrılan süre ikinci konuya eklenir.
  7. Direksiyon eğitimi sonunda kendini yeterli görmeyen kursiyerlerin talep etmeleri ve ilan edilen kurs ücreti üzerinden ödeme yapmaları halinde, gerekli beceriler kazandırılana kadar akan trafik içinde direksiyon eğitimi verilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

- B sınıfı sürücü belgesi için; 14 ders saatidir.
D1 sınıfı sürücü belgesi için; 7 ders saatidir.
D sınıfı sürücü belgesi için; 14 ders saatidir.

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

A. ARAÇ KULLANMAYA HAZIRLIK VE ARACI TANIMA

1. Araç Kullanmaya Başlamadan Önce Yapılacak Hazırlıklar
  - a. Motor ve Araç Kontrolünün Yapılması
  - b. Koltuğun Ayarlanması
  - c. Aynaların Ayarlanması
  - d. Emniyet Kemerinin Ayarlanması ve Takılması
2. Göstergeler Sistemi

M

A3

- a. Görevi
- b. Araçta Bulunan Göstergeler
  - i. Hız göstergesi
  - ii. Motor devir saati
  - iii. Kilometre sayacı
  - iv. Günlük kilometre sayacı
  - v. Sıcaklık hararet göstergesi
  - vi. Yakıt göstergesi
  - vii. Şarj göstergesi
  - viii. Jikle göstergesi
  - ix. El Freni göstergesi
  - x. Zaman saati
  - xi. Dörtlü flaşör göstergesi
  - xii. Sinyal göstergesi
  - xiii. Kısa ve uzun farlar

3. Kumanda Kollarını Tanıma ve Kullanma

- a. Direksiyon Simidi
- b. Sinyal ve Far Kolu
- c. Silecek Kolu
- d. Fren Pedalı
- e. El Freni
- f. Gaz Pedalı
- g. Debriyaj Pedalı ve Kavrama Noktası
- h. Vites Kolu ve Vitesler (Vites Şemaları)
- i. Diğer Kollar ve Göstergeler

4. Aynaların Kullanılması

- a. İç Ayna İle Görüş Sahası
- b. Dış Ayna İle Görüş Sahası
- c. Sol Omuz Üzerinden Görüş Sahası
- d. Sağ Omuz Üzerinden Görüş Sahası

5. Sürücüler Tarafından Yapılacak Basit Uygulamalar

- a. Tekerlek ve Lastik Değişimi
- b. Kar Zincirinin Takılması
- c. Ampul Değişimi

- d. Radyatöre Antifriz Konulması

B. ARAÇ KULLANMA

1. Düz Yolda Kalkış ve Duruş

- a. Motoru Çalıştırma
- b. Kalkış
- c. Duruş
- d. Motoru Stop Etme

2. Düz Yolda Araç Kullanma

- a. Kalkış
- b. İleri Gitme ve Vites Büyütme
- c. Geri Vitese Takma ve Geri Gitme
- d. İleri-Geri Gitme
- e. Yokuşta Kalkış, Duruş ve Aracı Emniyete Alma
- f. İnişte Kalkış, Duruş ve Aracı Emniyete Alma
- g. Geri Dönüşler

3. Park Etme

- a. Geri Park (Dik Açılı)
- b. Öne Park (Dik Açılı)
- c. Geri Geri Yan Park
- d. Aracı Düzeltmek
- e. İki Araç Arasına Park

4. Kavşaklara Dikkat Etme Tekniği

- a. Görüşü İyi Olan Kavşaklar
- b. Yarı Görüşlü Kavşaklar
- c. Görüşü İyi Olmayan Kavşaklar

5. Sinyal Lambasının (Dönüş Işıkları) Kullanılması

- a. Şerit Değiştirmelerde
- b. Her Türlü Dönüşlerde
- c. Araç Geçişlerde
- d. Yol Kenarından Kalkış Yaparak, Trafiğe Girişlerde
- e. Yol Kenarında Duruşlarda

6. Dörtlü Sinyal (Flaşör Kullanılması)

- a. Dikkatli Olunması Gereken Yerlerde

- b. Arıza, Kaza ve Buna Benzer Hallerde
  - c. Kısa Süreli Duraklamalarda
7. Işıkların Kullanılması
- a. Farların Kullanımı
    - i. Uzun Farlar
    - ii. Kısa Farlar
    - iii. Selektör Yapma ve Gündüz Selektörü
  - b. İç Aydınlatma Lambası
  - c. Sis Lambaları
  - d. Park Lambaları
8. Şerit Değiştirme ve Uygun Şeride Geçme
- a. Şerit Değiştirme ve Düz Gitmek İçin Yerleşme
  - b. Şerit Değiştirme ve Sağa Dönebilmek İçin Yerleşme
  - c. Şerit Değiştirme ve Sola Dönebilmek İçin Yerleşme
  - d. Tramvay Rayları Bulunan Yerlerde Yerleşme
9. Dönel Kavşaklarda Araç Kullanma
- a. Dönel Kavşaklara Giriş ve Yol Verme
  - b. Dönel Kavşakta Uygun Şeridi Seçme ve Kullanma
  - c. Dönel Kavşak İçinde Araç Kullanma
  - d. Dönel Kavşaktan Çıkış
10. Yoğun Trafik Olan Yollara Giriş
- a. Yoğun Trafik Olan Yollara Girerken, İlk Geçiş Hakkını Verme
  - b. Yoğun Trafik Girerken Dikkat Edilecek Hususlar
11. Virajlarda Araç Kullanma
- a. Virajlara Uygun Hızla Girme
  - b. Viraj İçinde Araç Kullanma
  - c. Virajlardan Uygun Hızla Çıkma
12. Trafik İşareti ve Trafik İşaretçileri Olan Yollarda Davranışlar
- a. Görevli Kişilerin İşaretlerine Göre Davranış
  - b. Işıklı Trafik İşaretlerine Göre Davranış
  - c. Trafik İşaret Levhalarına Göre Davranış
  - d. Yer İşaretlerine Göre Davranış
13. Araç Geçme (Sollama)
- a. Takip Mesafesinde Geçişe Başlama

- b. Geçiş Mesafesini ve Aracın Hızının Ayarlanması
- c. Geçilecek Sürücünün Uyarılması
- d. Beraber Gitme
- e. Geçtikten Sonra Yeterli Mesafe Bırakarak Kendi Şeridine Geçme
- f. Geçişin Bitirilmesi

14. Geçilen Taşıtın Uyacağı Kurallar

- a. Aracın Hızını Artırmamak
- b. Geçen Taşıtın Geçişini Bitirinceye Kadar Şeridini Muhafaza Etmek

15. Geçiş Üstünlüğü, Geçiş Hakkı ve Geçiş Kolaylığına İlişkin Kurallar

- a. Geçiş Üstünlüğü Olan Araçlara İlk Geçiş Hakkının Verilmesi
- b. Kavşak Kolu Farklılıklarına Göre Kavşağın Kullanılması
- c. Araç Farklılığına Göre Kavşağın Kullanılması
- d. Yayaların Geçiş Hakkına Riayet Etme
- e. Karşılaşılan Trafikte Geçiş Kolaylığı Sağlama

16. Şehirlerarası Yollarda Araç Kullanma

17. Erişme Kontrollü (Otoyol) Karayolunda Araç Kullanma

- a. Erişme Kontrollü Karayoluna Giriş
- b. Erişme Kontrollü Karayolunda Araç Kullanma
- c. Erişme Kontrollü Karayolunda Arıza ve Kaza
  - i. Arıza Bantlarının Kullanılması
  - ii. Park Yerlerinin Kullanılması
- d. Erişme Kontrollü Karayolundan Çıkış

C. DEĞİŞİK HAVA VE YOL ŞARTLARINDA ARAÇ KULLANMA VE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- 1. Gece Araç Kullanma
- 2. Gündüz Araç Kullanma
- 3. Mevsim Şartlarına Göre Araç Kullanma
- 4. Yol Şartlarına Göre Araç Kullanma
- 5. Aracın Kaymasını ve Savrulmasını Önleme
- 6. Acil Durumlarda Frenlerin Kullanılması

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme; Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Sertifika sınıfına uygun direksiyon eğitim aracı

M

KURUMUN ADI :

KURUMUN ADRESİ :

KURUCUNUN ADI :

PROGRAMIN ADI : Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursuları M, A1, A2, A ve B1 Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI: Programın dayanağını; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununu ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununu ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan yönetmelikler oluşturmaktadır.

PROGRAMIN SEVİYESİ : 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sürücü belgesi sınıfına göre belirtilen eğitim düzeyi ve yaş seviyesidir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile kursiyerlerin;

1. Süreceği aracı tanımaları,
2. Aracı sürmeye başlamadan önce gerekli hazırlıkları yapmaları,
3. Aracını sürebilmesi için gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazanmaları,
4. Araç sürerken trafik kurallarına uymaları ve bunu alışkanlık haline getirmeleri,
5. Trafik işaret, levha ve trafik işaretçilerine uyararak, hem kendilerinin hem de çevrelerinin trafik güvenliğini sağlamaları,
6. Değişik hava koşullarına ve yol durumuna göre araç sürerken dikkat edilmesi gereken hususları uygulayarak, can ve mal güvenliğini korumaları

beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Giriş koşulu olarak Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen deneyim bakımından kursiyerlerin sahip olması gereken sürücü belgeleri aranır.

2. Motorlu taşıt sürücüleri kursu M, A1, A2, A ve B1 direksiyon eğitimi dersi öğretiminde uygulanacak olan bu program, üç ana konudan oluşmaktadır. İlk konu 2 ders saati, ikinci konu 8 ders saati, üçüncü konu ise 2 ders saati olmak üzere toplam 12 ders saatidir.
3. Öğrenme öğretme sürecinde; gösteri (demonstrasyon), gösterip-yaptırma, soru cevap, tartışma, örnek olay, grupla çalışma, anlatma, gezi gözlem, beyin fırtınası, benzetim (simülasyon) vb. yöntem ve teknikler kullanılarak uygulamalar araç üzerinde yaptırılmalıdır.
4. Öğrenme, öğretme sürecinde kursiyerlerden dönütler alınarak, gerekli düzeltmeler yapılmalı konuların tam öğrenilmesi sağlanmalıdır.
5. Direksiyon eğitiminin tamamı sınıfına uygun araçla kursiyere fiilen araç kullanılarak yaptırılmalıdır.
6. Üçüncü konunun (C maddesi) uygulamasında iklim şartları (kar, yağış, sis vb.) müsait değil ise bu konu için ayrılan süre ikinci konuya eklenir.
7. Direksiyon eğitimi sonunda kendini yeterli görmeyen kursiyerlerin talep etmeleri ve ilan edilen kurs ücreti üzerinden ödeme yapmaları halinde, gerekli beceriler kazandırılana kadar akan trafik içinde direksiyon eğitimi verilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

M, A1, A2, A ve B1 sınıfı sürücü belgesi için; 12 ders saatidir.

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

A. ARAÇ KULLANMAYA HAZIRLIK VE ARACI TANIMA

1. Motorlu Bisiklet ve Motosiklet Sürücüsünün Kullanacağı Gereçler
  - a. Koruma Başlığı
  - b. Koruma Gözlüğü
  - c. Eldiven, Kemer, Dizlikler, Kolluklar ve Çizme
2. Motosiklet Kullanırken Uygun Elbise Seçme
3. Motorlu Bisiklet ve Motosiklet Kumanda Kollarını Tanıma ve Kullanma

- a. Direksiyon Kolu
- b. Geriyi Gösterme Aynası
- c. Farlar
- d. Kuyruk Lambası
- e. Frenler
- f. Vitesler
- g. Sinyal Düğmesi
- h. Marş Düğmesi, Marş Pedalı

B. ARACI KULLANMA

1. Düz Yolda Kalkış, Gidiş, Duruş
  - a. Motoru Çalıştırma
  - b. Kalkış
  - c. Gidiş
  - d. Fren Yapma Ve Duruş
2. Koniler Arasından Geçiş
  - a. Sekiz Çizme
  - b. Hızlanma
  - c. Park Etme
3. Farları Kullanma
4. Sağa ve Sola Dönüşler
5. Kavşaklarda Sürme
6. Şeritlerde Sürme
7. Viraj Alma
8. Araç Geçme ve Yol Verme
9. Trafik İşaret ve İşaretçi Olan Yerlerde Davranış
10. Şehirlerarası Yollarda Sürüş

11. Otobanda Sürüş

C. DEĞİŞİK HAVA VE YOL DURUMUNA GÖRE ARAÇ SÜRME

1. Dağlık Bölgelerde Araç Sürme
2. Karlı Hava ve Buzlu Yollarda Araç Sürme
3. Yağmurlu Havada, Islak ve Çamurlu Yollarda Araç Sürme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme; Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Sertifika sınıfına uygun direksiyon eğitim aracı
2. Bel kemeri,
3. Kask,
4. Gözlük,
5. Dizlik,
6. Kolluklar.

KURUMUN ADI :

KURUMUN ADRESİ :

KURUCUNUN ADI :

PROGRAMIN ADI : Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Römorklu Araçlar (BE, C1E, CE, D1E, ve DE Sınıfı) Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI : Programın dayanağını, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan yönetmelikler oluşturmaktadır.

PROGRAMIN SEVİYESİ : 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sürücü belgesi sınıfına göre belirtilen eğitim düzeyi ve yaş seviyesidir.

PROGRAMIN AMAÇLAR

Bu program ile kursiyerlerin;

1. Römorku, araca doğru ve güvenli bir şekilde bağlamaları,
2. Römorklu aracı kurallarına uygun ve güvenli bir şekilde kullanmaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Motorlu taşıt sürücüleri kursu römorklu araçlar direksiyon eğitimi dersi öğretiminde uygulanacak olan bu program, iki ana konudan oluşmaktadır. İlk konu 1 ders saati, ikinci konu 5 ders saati olmak üzere toplam 6 ders saatidir.
2. Öğrenme öğretme sürecinde; gösteri (demonstrasyon), gösterip-yaptırma, soru cevap, tartışma, örnek olay, grupla çalışma, anlatma, gezi gözlem, beyin fırtınası, benzetim (simülasyon) vb. yöntem ve teknikler kullanılarak uygulamalar araç üzerinde yaptırılır.
3. Öğrenme öğretme sürecinde kursiyerlerden dönütler alınarak gerekli düzeltmeler yapılmalı konuların tam öğrenilmesi sağlanmalıdır.
4. Direksiyon eğitiminin tamamı sınıfa uygun araçla kursiyere fiilen araç kullanılarak yaptırılır.

5. Direksiyon eğitimi sonunda kendini yeterli görmeyen kursiyerlerin talep etmeleri ve ilan edilen kurs ücreti üzerinden ödeme yapmaları halinde, gerekli beceriler kazandırılana kadar akan trafik içinde direksiyon eğitimi verilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

Toplam süre 6 ders saatidir.

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

A. RÖMORKUN ARACA BAĞLANMA KOŞULLARI

1. Römorkun Araca Bağlantısı
2. Elektrik Sistemi Bağlantısı
3. Fren Sistemi Bağlantısı
4. Işık ve Fren Sisteminin Kontrol Edilmesi

B. RÖMORKUN KULLANILMASI

1. Römorklu Araçta Kalkış
2. Römorklu Araçta Sürüş
3. Römorklu Araçta Fren Yapma, Duruş ve Park Etme
4. Römorklu Araçta Kavşaklara Girme
5. Römorklu Araçta Virajlara Girme
6. Römorklu Araçta Sağa Sola ve Geri Dönüş (U Dönüşü)
7. Römorklu Araçta Araç Geçme ve Yol Verme
8. Römorklu Araçta Geri Gitme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme; Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Sertifika sınıfına uygun direksiyon eğitim aracı ve römork

KURUMUN ADI :

KURUMUN ADRESİ :

KURUCUNUN ADI :

PROGRAMIN ADI : Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu F Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI: Programın dayanağını, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan yönetmelikler oluşturmaktadır.

PROGRAMIN SEVİYESİ :2198 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sürücü belgesi sınıfına göre belirtilen eğitim düzeyi ve yaş seviyesidir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile kursiyerlerin;

1. Süreceği aracı tanımaları,
2. Aracı sürmeye başlamadan önce gerekli hazırlıkları yapmaları,
3. Araçlarını sürebilmeleri için, gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazanmaları,
4. Araç sürerken trafik kurallarına uymaları ve bunu alışkanlık hâline getirmeleri,
5. Trafik işaret ve levhalarına, trafik işaretçilerine uyarak hem kendilerinin hem de çevrelerinin trafik güvenliğini sağlamaları,
6. Aracı ekonomik kullanmaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Motorlu taşıt sürücüleri kursu F sınıfı direksiyon eğitimi dersi öğretiminde uygulanacak olan bu program, iki ana konudan oluşmaktadır. İlk konu 2 ders saati, ikinci konu10 ders saati olmak üzere toplam 12 ders saatidir.
2. Öğrenme öğretme sürecinde; gösteri (demonstrasyon), gösterip-yaptırma, soru cevap, tartışma, örnek olay, grupla çalışma, anlatma, gezi gözlem, beyin fırtınası,

benzetim (simülasyon) vb. yöntem ve teknikler kullanılarak uygulamalar araç üzerinde yaptırılır.

3. Öğrenme Öğretme sürecinde kursiyerlerden dönütler alınarak gerekli düzeltmeler yapılmalı konuların tam öğrenilmesi sağlanmalıdır.
4. Direksiyon eğitiminin tamamı sınıfına uygun araçlarla kursiyere fiilen araç kullandırılarak yaptırılır.
5. Direksiyon eğitimi sonunda kendini yeterli görmeyen kursiyerlerin talep etmeleri ve ilan edilen kurs ücreti üzerinden ödeme yapmaları hâlinde, gerekli beceriler kazandırılana kadar akan trafik içinde direksiyon eğitimi verilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

Toplam süre 12 ders saatidir.

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

A. ARACI TANIMA

1. Direksiyon Simidi ve Kullanımı
2. Debriyaj Pedalı ve Kullanımı
3. Vites ve Takviye Kolu Kullanımı
4. Sağ-Sol Ayak Fren Pedalları ve Kullanımı
5. El Freni ve Kullanımı
6. Hidrolik Taşıma Kolları ve Kullanımı
7. El Gazı Kullanımı
8. Sinyal Kolu
9. Diferansiyel Kilit (Patinaj) Pedalı

B. ARACI KULLANMA

1. Kalkış, Duruş ve Sürme
  - a. a. Motoru Çalıştırma
  - b. b. Kalkış
  - c. c. Gidiş

- d. Fren Yapma ve Duruş
- e. Motoru Stop Etme
2. Hiç Durmadan Sürme
  - a. Vites Büyütme
  - b. Vites Küçültme
3. Geri Geri Gitme
4. İleri Geri Giderek Şekil Yapma
5. Tek Çıkışlı Römork Takarak İleri Geri Gitme
6. Çift Çıkışlı Römork Takarak İleri Geri Gitme
7. Yokuşta Kalkış Duruş Aracı Emniyete Alma
8. İnişte Kalkış Duruş Aracı Emniyete Alma
9. Engelden Geçme
10. Alete Yanařma
11. Şeritlerde Gitme
12. Park Etme
13. Genel Trafiğe Açık Yollarda Araç Kullanma
14. Tarım Aletleri ile Birlikte Araç Kullanma ve İşaretlendirme
15. Büyük ve Küçük Lastik Değiştirme

ÖLÇME VE DEğERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme; Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Sertifika sınıfına uygun direksiyon eğitim aracı

KURUMUN ADI :

KURUMUN ADRESİ :

KURUCUNUN ADI :

PROGRAMIN ADI : Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu C1 ve C Sınıfı Direksiyon Eğitimi Dersi Öğretim Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI: Programın dayanağını; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanunlara dayanarak çıkarılan yönetmelikler oluşturmaktadır.

PROGRAMIN SEVİYESİ : 2198 sayılı Karayolları Trafik Kanununda sürücü belgesi sınıfına göre belirtilen eğitim düzeyi ve yaş seviyesidir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile kursiyerlerden;

1. Araçlarını tanımaları ve sürmeye başlamadan önce yapılması gereken hazırlıkları uygulamaları,
2. Araçlarını sürebilmek için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanmaları,
3. Araçlarını sürerken trafik kurallarına uymalarının gerekliliğine inanmaları ve bu kurallara uymaları,
4. Trafik işaret, levha ve trafik işaretçilerine uyararak, hem kendilerinin hem de başkalarının trafik güvenliğini sağlamaları,
5. Değişik hava koşullarına ve yol durumuna göre araç sürerken dikkat edilmesi gereken hususları uygulayarak can ve mal güvenliğini korumaları,
6. Aracı ekonomik kullanmaları

beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Giriş koşulu olarak Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen deneyim bakımından kursiyerin sahip olması gereken sürücü belgeleri aranır.
2. Motorlu taşıt sürücülerini kursu direksiyon eğitimi dersi öğretiminde uygulanacak olan bu program, üç ana konudan oluşmaktadır.
  - C1 sınıfı direksiyon eğitimi; ilk konu 1 ders saati, ikinci konu 8 ders saati, üçüncü konu 1 ders saati olmak üzere toplam 10 ders saatidir.
  - C sınıfı direksiyon eğitimi; ilk konu 2 ders saati, ikinci konu 16 ders saati, üçüncü konu 2 ders saati olmak üzere toplam 20 ders saatidir.

3. Öğrenme öğretme sürecinde; gösteri (demonstrasyon), gösterip-yaptırma, soru cevap, tartışma, örnek olay, grupla çalışma, anlatma, gezi gözlem, beyin fırtınası, benzetim (simülasyon) vb. yöntem ve teknikler kullanılarak uygulamalar araç üzerinde yaptırılmalıdır.
4. Öğrenme öğretme sürecinde kursiyerlerden dönütler alınarak, gerekli düzeltmeler yapılmalı konuların tam öğrenilmesi sağlanmalıdır.
5. Direksiyon eğitiminin tamamı sınıfına uygun araçla kursiyere fiilen araç kullandırılarak yaptırılmalıdır.
6. Üçüncü konunun uygulamasında iklim şartları (kar, yağış, sis vb.) müsait değil ise bu konu için ayrılan süre ikinci konuya eklenir.
7. Direksiyon eğitimi sonunda kendini yeterli görmeyen kursiyerlerin talep etmeleri ve ilan edilen kurs ücreti üzerinden ödeme yapmaları halinde, gerekli beceriler kazandırılana kadar akan trafik içinde direksiyon eğitimi verilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

C1 sınıfı sürücü belgesi için; 10 ders saatidir.

C sınıfı sürücü belgesi için; 20 ders saatidir.

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

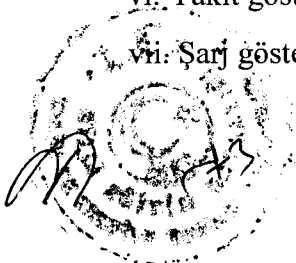
A. ARAÇ KULLANMAYA HAZIRLIK VE ARACI TANIMA

1. Araç Kullanmaya Başlamadan Önce Yapılacak Hazırlıklar

- a. Motor ve Araç Kontrolünün Yapılması
- b. Koltuğun Ayarlanması
- c. Aynaların Ayarlanması
- d. Emniyet Kemerinin Ayarlanması

2. Göstergeler Sistemi

- a. Görevi
- b. Araçta Bulunan Göstergeler
  - i. Hız göstergesi
  - ii. Motor devir saati
  - iii. Kilometre sayacı
  - iv. Günlük kilometre sayacı
  - v. Sıcaklık hararet göstergesi
  - vi. Yakıt göstergesi
  - vii. Şarj göstergesi

- viii. Jikle göstergesi
- ix. El fireni göstergesi
- x. Zaman saati
- xi. Dörtlü flaşör göstergesi
- xii. Sinyal göstergesi
- xiii. Kısa ve uzun farlar

3. Kumanda Kollarını Tanıma ve Kullanma

- a. Direksiyon Simidi
- b. Sinyal ve Far Kolu
- c. Silecek Kolu
- d. Fren Pedalı
- e. El Freni
- f. Gaz Pedalı
- g. Debriyaj Pedalı ve Kavrama Noktası
- h. Vites Kolu ve Vitesler (Vites Şemaları)
- i. Diğer Kollar ve Göstergeler

4. Aynaların Kullanılması

- a. İç Ayna İle Görüş Sahası
- b. Dış Ayna İle Görüş Sahası
- c. Sol Omuz Üzerinden Görüş Sahası
- d. Sağ Omuz Üzerinden Görüş Sahası

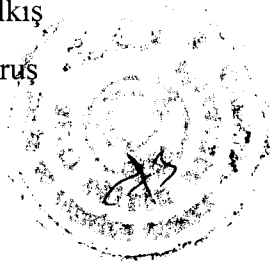
5. Sürücüler Tarafından Yapılacak Basit Uygulamalar

- a. Tekerlek ve Lastik Değişimi
- b. Kar Zincirinin Takılması
- c. Ampul Değişimi
- d. Radyatöre Antifriz Konulması

B. ARAÇ KULLANMA

1. Düz Yolda Kalkış ve Duruş

- a. Motoru Çalıştırma
- b. Kalkış
- c. Duruş

- d. Motoru Stop Etme
2. Düz Yolda Araç Kullanma
- a. Kalkış
  - b. İleri Gitme ve Vites Büyütme
  - c. Geri Vitese Takma ve Geri Gitme
  - d. İleri-Geri Gitme
  - e. Yokuşta Kalkış, Duruş ve Aracı Emniyete Alma
  - f. İnişte Kalkış, Duruş ve Aracı Emniyete Alma
  - g. Geri Dönüşler
3. Park Etme
- a. Geri Park (Dik Açılı)
  - b. Öne Park (Dik Açılı)
  - c. Geri Geri Yan Park
  - d. Aracı Düzeltmek
  - e. İki Araç Arasına Park
4. Kavşaklara Dikkat Etme Tekniği
- a. Görüşü İyi Olan Kavşaklar
  - b. Yarı Görüşlü Kavşaklar
  - c. Görüşü İyi Olmayan Kavşaklar
5. Sinyal Lambasının (Dönüş Işıkları) Kullanılması
- a. Şerit Değişirmelerde
  - b. Her Türlü Dönüşlerde
  - c. Araç Geçişlerde
  - d. Yol Kenarından Kalkış Yaparak, Trafiğe Girişlerde
  - e. Yol Kenarında Duruşlarda
6. Dörtlü Sinyal (Flaşör Kullanılması)
- a. Dikkatli Olunması Gereken Yerlerde
  - b. Arıza, Kaza ve Buna Benzer Hallerde
  - c. Kısa Süreli Duraklamalarda
7. Işıkların Kullanılması
- a. Farların Kullanımı

ii. Kısa Farlar

iii. Selektör Yapma ve Gündüz Selektörü

- b. İç Aydınlatma Lambası
- c. Sis Lambaları
- d. Park Lambaları

8. Şerit Değişirme ve Uygun Şeride Geçme

- a. Şerit Değişirme ve Düz Gitmek İçin Yerleşme
- b. Şerit Değişirme ve Sağa Dönebilmek İçin Yerleşme
- c. Şerit Değişirme ve Sola Dönebilmek İçin Yerleşme
- d. Tramvay Rayları Bulunan Yerlerde Yerleşme

9. Dönel Kavşaklarda Araç Kullanma

- a. Dönel Kavşaklara Giriş ve Yol Verme
- b. Dönel Kavşakta Uygun Şeridi Seçme ve Kullanma
- c. Dönel Kavşak İçinde Araç Kullanma
- d. Dönel Kavşaktan Çıkış

10. Yoğun Trafığı Olan Yollara Giriş

- a. Yoğun Trafığı Olan Yollara Girerken, İlk Geçiş Hakkını Verme
- b. Yoğun Trafığe Girerken Dikkat Edilecek Hususlar

11. Virajlarda Araç Kullanma

- a. Virajlara Uygun Hızla Girme
- b. Viraj İçinde Araç Kullanma
- c. Virajlardan Uygun Hızla Çıkma

12. Trafik İşareti ve İşaretçileri Olan Yollarda Davranışlar

- a. Görevli Kişilerin İşaretlerine Göre Davranış
- b. Işıklı Trafik İşaretlerine Göre Davranış
- c. Trafik İşaret Levhalarına Göre Davranış
- d. Yer İşaretlerine Göre Davranış

13. Araç Geçme (Sollama)

- a. Takip Mesafesinde Geçişe Başlama
- b. Geçiş Mesafesini ve Aracın Hızının Ayarlanması
- c. Geçilecek Şürücünün Uyarılması
- d. Beraber Gitme

- e. Geçtikten Sonra Yeterli Mesafe Bırakarak Kendi Şeridine Geçme
- f. Geçişin Bitirilmesi

14. Geçilen Taşıtın Uyacağı Kurallar

- a. Aracın Hızını Artırmamak
- b. Geçen Taşıtın Geçişini Bitirinceye Kadar Şeridini Muhafaza Etmek

15. Geçiş Üstünlüğü, Geçiş Hakkı ve Geçiş Kolaylığına İlişkin Kurallar

- a. Geçiş Üstünlüğü Olan Araçlara İlk Geçiş Hakkının Verilmesi
- b. Kavşak Kolu Farklılıklarına Göre Kavşağın Kullanılması
- c. Araç Farklılığına Göre Kavşağın Kullanılması
- d. Yayaların Geçiş Hakkına Riayet Etme
- e. Karşılaşılan Trafikte Geçiş Kolaylığı Sağlama

16. Şehirler Arası Yollarda Araç Kullanma

17. Erişme Kontrollü (Otoyol) Karayolunda Araç Kullanma

- a. Erişme Kontrollü Karayoluna Giriş
- b. Erişme Kontrollü Karayolunda Araç Kullanma
- c. Erişme Kontrollü Karayolunda Arıza ve Kaza
  - i. Arıza Bantlarının Kullanılması
  - ii. Park Yerlerinin Kullanılması
- d. Erişme Kontrollü Karayolundan Çıkış

C. DEĞİŞİK HAVA VE YOL ŞARTLARINDA ARAÇ KULLANMA VEDİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Gece Araç Kullanma
2. Gündüz Araç Kullanma
3. Mevsim Şartlarına Göre Araç Kullanma
4. Yol Şartlarına Göre Araç Kullanma
5. Aracın Kaymasını ve Savrulmasını Önleme
6. Acil Durumlarda Frenlerin Kullanılması

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Ölçme ve değerlendirme; Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Sertifika sınıfına uygun direksiyon eğitim aracı

